

परिवर्तनको लागि क्राइम अपरेसन

CRIME OPERATION

साप्ताहिक

पानीको सही सदुपयोग गरौं । पानी महसुल समयमै तिरी अनावश्यक जरिवाना बाट वचौं ।

नेपाल खानेपानी संस्थान शाखा
कार्यालय देवकोटा चौक
विराटनगर

वर्ष ८ अंक १ २०७६ श्रावण ५ गते आईतवार

Sunday 21, JULY, 2019

पृष्ठ: ६, मूल्य रु. १०/-

अविरल वर्षको बाढी पहिरोले प्रदेश नं.१ मा एकाईसका मृत्यु ६ हजार घरपरिवार विस्थापित

विराटनगर । अविरल वर्षाको कारण प्रदेश नं. १ मा आएको बाढी पहिरोमा परी एकाईस जनाको ज्यान गएको छ भने छ हजार भन्दा बढी घरबाट विस्थापित भएका छन् ।

त्यसैगरी साही बाढी पहिरोमा परी १६ जना घाइते भएका छन् भने ९ जना बेपत्ता भएका छन् । सबै भन्दा बढी प्रभावित जिल्ला भोजपुर, खोटाङ, ओखलढुङ्गा, मोरङ, सुनसरी र झापा रहेका छन् ।

बाढी पहिरोबाट मोरङमा ४ जना, झापामा ३ जना, पाँचथरमा १ जना, खोटाङमा ३ जना, भोजपुरमा ५ जना, ओखलढुङ्गामा ५ गरी २१ जनाको ज्यान गएको छ ।

मोरङमा विराटनगर महानगर पालिकाको पूर्व सिधिया खोला र पश्चिम केशलिया खोलाको बाढीले घरहरू डुवानमा परेका थिए ।

त्यसैगरी मिक्लाजुङ, रतुवामाई वढी प्रभावित छन् भने कटहरी र जहदा गाउँपालिका तथा बुढीगंगा गाउँपालिका पनि प्रभावित रहेको थियो । त्यस्तै

सुनसरीको भोक्राहा, नरसिंह र ईनरुवा नगरपालिका प्रभावित देखिएका थिए । झापामा भने मेचीनगर बढी प्रभावित रहेको थियो ।

भोजपुरमा पनि बाढीबाट जनताहरू प्रभावित भएका थिए । भोजपुर सदरमुकाम जोङ्गे सडक अवरुद्ध भएको थियो । वांकी अन्तिम पेजमा...

रेयूकाइद्वारा राहत वितरण

विराटनगर । नेपाल रेयूकाई केन्द्रीय कार्यालयको विराटनगरमा वसेको बैठकबाट अविरल वर्षाबाट पिडित परिवारलाई राहत वितरण गर्ने निर्णय गरी तत्कालै रेयूकाईका सदस्यहरूबाट ५५ हजार रकम संकलन भएको थियो ।

संकलन भएको रकमबाट स्थानीय सदस्यहरूको सहकार्यमा बाढीपिडितहरूलाई खाद्यान्न सहयोग गरेको छ । विराटनगर १२ स्थित बखरीमा बाढीपिडितहरूलाई ५५ हजार बराबरको खाद्यान्न सामग्री

हस्तान्तरण गरिएको थियो ।

नेपाल रेयूकाईका सदस्य हिरालाल साहको नेतृत्वमा गएको टोलीले दाल, चामल, खाने तेल, बेडसिट, भुल, कपडा, चुरा, भुजा, लगायतका खाद्यान्न सामग्री हस्तारण गरेको थियो । नेपाल रेयूकाईका केन्द्रीय अध्यक्ष कैलाश विक्रम शाही, उपाध्यक्ष नेरश मान प्रधान, र विराटनगरका सदस्यहरूबाट संकलन गरिएको रकम सहयोग गरेको संयोजक साहले बताउनु भयो ।

अन्तिम पेजमा...

राजनितिक परिवर्तनमा महत्वपूर्ण भूमिका

राकेश कर्ण

विराटनगर प्रदेश नं. १ का मुख्यमन्त्री शेरधन राईले विगतका समयमा भएका लोकतान्त्रिक, गणतान्त्रिक र प्रजातान्त्रिक आन्दोलनका कारण समग्र नेपालको राजनितिक परिवर्तनमा नेपाल इन्जिनियर्स एसोसिएसनको महत्वपूर्ण भूमिका रहेको बताएका छन् ।

उनले मनकामना आरएमसी र नेपाल इन्जिनियर्स एसोसिएसन द्वारा शुक्रवार विराटनगरमा ५७ औं इन्जिनियर्स दिवसको अवसरमा

आयोजित एक कार्यक्रममा बोल्दै यस्तो बताएका हुन । मुख्यमन्त्री राईले संघीय प्रणालीमा देश रुपान्तरित भएको र तीन तहमा राजनितिक संरचनाहरू बनेको अवस्थामा इन्जिनियर्स एसोसिएसनले पनि एउटै जिम्मेवारी बोधका अगाडि बढनुपर्ने कुरामा जोड दिएका छन् ।

कार्यक्रममा बोल्दै विराटनगर महानगरपालिकाका मेयर भीम पराजुलीले मुलुकको समृद्धि र वांकी अन्तिम पेजमा...

नोबेलमा सफलता पूर्वक मुटुको शल्यक्रिया

विराटनगर । नोबेल शिक्षण अस्पतालले 'ओपन हार्ट सर्जरी' अर्थात छाती चिरेर गरिने मुटुको शल्यक्रिया सेवा सुरु गरेको छ । अत्याधुनिक उपकरण र दक्ष चिकित्सकको व्यवस्था मिलाएर नोबेलमा मुटुको अप्रेसन गर्न थालिएको छ ।

सुरुवातमा तीन जना बिरामीको सफलतापूर्वक मुटुको शल्यक्रिया गरिएको नोबेल अस्पतालका निर्देशक

एवं मुटु विभाग प्रमुख डा. राजेश नेपालले जानकारी दिए । 'पहिलो चरणमा तीन जनाको सफलतापूर्वक ओपन हार्ट सर्जरी गर्नु' डा. नेपालले भने 'सबै जना निको भएर घर फर्किसकन' भयो । अब नियमित सेवा सुरु गरेका छौं । शरिरको महत्वपूर्ण अंग हो मुटु । त्यसैले मुटुको अप्रेसनलाई जटिल मानिन्छ ।

मुटुमा सामान्य समस्या हुँदा अन्य विधिबाट उपचार गरिन्छ ।

तर, मुटुको गंभीर समस्या भएकाहरूलाई 'ओपन हार्ट सर्जरी' अर्थात छाती चिरेर मुटुको शल्यक्रिया गर्नपर्छ । जन्मजात मुटुमा प्वाल परेका, मुटुको वाथ रोगले भल्व विग्रिएका, मुटुको नसा अवरुद्ध भएका, एन्जियोप्लाष्टि गर्न नमिल्ने लगायत बिरामीलाई ओपन हार्ट सर्जरी गर्नुपर्ने नोबेलका डा.प्रमान शर्माले बताए ।

जटिल शल्यक्रिया भएकाले नेपालका केहि अस्पतालमा मात्र ओपन हार्ट सर्जरी हुने गरेको छ । नोबेलले मुटुको शल्यक्रिया वांकी अन्तिम पेजमा...

एच. ए. अटोमोवाइल प्रा. लि.
बिराटनगर-८, कन्वन्सबारी

यहाँ पुरानो तथा नयाँ कार, मोटरसाइकल र स्कुटर सुपथ मुल्यमा खरिद, बिक्रि गरिन्छ ।

सम्पर्क नं. ८८५२०२११८६, ८८१७७३२८४१

भर्ना खुल्यो

प्रदेश नं. १ मै भौतिक पूर्वाधारले सम्पन्न सम्बन्धित परिषद्बाट स्थायी मान्यता प्राप्त

विराट हेल्थ कलेजमा

- HA
- Staff Nurse
- D Pharmacy
- Radiography
- Lab Technician

फारम भनें अन्तिम मिति : ०७६ श्रावण १२ गते
प्रवेश परीक्षा : ०७६ श्रावण २२ गते

विराट हेल्थ कलेज, विराटनगर
०२१-८२०८७८/८८८२०८५०८०
Website : www.birathealthcolle.com

सम्पादकीय

बाढीपिडीतलाई उचित

व्यवस्थापन गरौं

नेपाल भौगोलिक रूपमा हिमाल, पहाड र तराई रहेको छ। त्यसमा हिमाल र पहाड उच्च भूभाग भएकोले ती दुवै ठाउँको वर्षाको पानीले तराईको समथल भूभागमा बसोवास गर्ने नेपाली जनताले प्रत्येक वर्ष बाढीका कारण दर्जनौं व्यक्तिको मृत्यु हुने गरेका छन् भने हजारौं घरविहीन हुँदै आएको छ। त्यस्तै हिमाल र पहाडमा पनि वर्षाबाट आएको पहिरोले पुरिएर पनि ज्यान गुमाउनेको सख्या उल्लेखनीय छ। त्यसमा पनि भारतीय सिमा नजिकै भारत सरकारले बनाएको बाधले समेत नेपाली भूमी डुवानमा परेको आम नेपाली जनतालाई अबगत नै छ। प्रत्येक वर्ष नेपाली जनताले बाढीबाट लाखौंको सम्पति गुमाउनु परेको छ भने राज्यले त अर्कोको क्षति व्यहोर्नु परेको छ यसका लागि राज्यले समयमै उचित व्यवस्थापन गरेमा अविरल वर्षाले आएको बाढीबाट भएको क्षतिबाट जोगिन सकिन्छ। उचित व्यवस्थापनमा आम नेपाली जनताले साथ दिदै आफैपनि बाढीबाट जोगिन व्यवस्थापन गर्नु पर्दछ।

बाढी बहिरावाट बच्नको लागि नेपालबाट भारत तिर बग्ने सबै नदीहरूको व्यवस्थापन गर्नुपर्ने जनसको लागि पानीको बहावलाई निरन्तर सरसफाई गर्नु पर्ने, भारतबाट नदी किनाराहरूमा बनाइएको बाधहरूबाट भएको क्षतिपूर्ति भारत सरकारले दिनु पर्ने अथवा बाधवाञ्छा सरकारले त्यसमा नेपाली जनताको हितमा सम्झौता गर्नु पर्ने, नेपाल सिमाको छेउमा दर्जनौं स्थानमा भारतले बाध बनाएको छ जसले गर्दा पानी थुनिएर नेपाली जनता डुवानमा पर्ने गरेका छन्। नेपाली जनता स्वयम आफ्नै अनियन्त्रित बसोवासका कारण पनि बाढीको जोखिममा परेका छन्। अनियन्त्रित बसोवास नदी किनारामा घर बनाउनु जस्ता कारणले वर्षेनि बाढीबाट दुःख पाई रहेका छौं।

बाढीबाट बच्नका लागि मौसम विभागले पूर्व सूचनाको व्यवस्था गर्नु पर्छ। अव्यवस्थित बसोवासलाई सरकारले रोक्नु पर्ने हुन्छ। घर निर्माण गर्दा निश्चित मापदण्ड राज्यले बनाउनु पर्छ। बाढीबाट अत्याधिक प्रभावित हुने गरीव सुकुम्बासीहरूलाई बासको उचित व्यवस्थापन गर्नु पर्ने हुन्छ। यति हुँदा हुँदै पनि प्राकृतिक प्रकोप, बाढी, पहिरो, आगलागी, प्रकृतिक विपतीको लागि सरकारले व्यवस्थापनको लागि अग्रिम व्यवस्थापन गरी राख्नु पर्ने देखिन्छ। बाढी प्रभावित क्षेत्रमा सरकार भन्दा पनि संघ संस्था पहिले राहत लिएर जान्छ के सरकार यति कम्जोर भएको हो ? सरकारका संयन्त्र पुगनु पर्नेमा संघसंस्था पुग्छन् किन ? यी समग्र समस्याहरूको समाधान राज्यले खोज्नु आवश्यक छ। यस्ता समस्या समाधान गर्न सक्थो भने केही हद सम्म बाढीको क्षतिलाई न्यूनिकरण गर्न सकिन्छ।

साप्ताहिक राशिफल

- मेघ (जु, चे, चो, ला, लि, लु, ले, लो, अ) : स्वास्थ्य, खास गरी आँखा तथा पेट सम्बन्धी समस्याले सताउला। शारीरिक आलस्यले जर्रो गाड्ने छ। परिवारिक चिन्ताले सताउने छ।
- वृष (इ, उ, ए, ओ, वा, वि, वु, वे, वो) : सहास र हिम्मतले धेरै काम बन्ने छ। आटेका काममा सफलता मिल्ने छ। सक्नुहरू परास्त हुने छन्। प्रशान्ता तथा मान सम्मानको योग रहेको छ।
- मिथुन (क, कि, कु, घ, ड, छ, के, को, ह) : आर्थिक मामिलाको काममा ठगिनुका साथै माल समान हराउने तथा हानी नोक्सानी हुन सक्ने योग रहेकाले सतर्कता अपनाउनु होला।
- कर्कट (हि, हु, हे, हो, डा, डि, डु, डे, डो) : शारीरिक तथा मानसिक ताप उत्पन्न होला। अत्यधिक परिश्रमले शारीरिक थकाई लागुनका साथै समान्य चोट पटकको सम्भावना छ।
- सिंह (मा, मि, मु, मे, मो, टा, टि, टु, टे) : मन पर्ने समान किनमेल गर्नुका साथै उपयुक्त काममा लगानीको योग रहेको छ। भावी योजनालाई लिएर केही चिन्तीत बनाउने छ।
- कन्या (टो, प, पी, पू, ष, ण, ठ, पे, पो) : केही सर्घर्ष गर्नु परेपनि अनन्त आटेका काममा सफलता मिल्ने छ। धार्मिक तथा मंगलिक काममा खर्च हुने योग देखिन्छ।
- तुला (रा, री, रु, रे, रो, ता, ती, तु, ते) : समयले विस्तारै कोल्टे फर्न लागेको छ। रोकिएको काम क्रमश वन्दै जानेछन्। वादविवादमा आनसिक सफलता मिल्ने छ।
- वृश्चिक (तो, ना, नि, नु, ने, नो, या, यि, यु) : स्वास्थ्यमा विशेष विचार पुऱ्याउनु होला। काममा सफलता मिलेपनि पछि गएर विध्न बाधा आउने योग रहेको छ।
- धनु (यो, भा, भी, भू, ध, फा, ढ, भे) : केही शारीरिक मानसिक सन्ताप उत्पन्न गराउने योग छ। आकास्मिक अस्वस्थता आउने योग समेत रहेको छ।
- मकर (भो, जा, जी, जू, जे, ख, खि, खू, खे, गा, गी) : अनावश्यक विषयतमा मानसिक चिन्ता एवम् द्विविधा उत्पन्न हुने छ। कामको व्यस्तताले शारीरिक थकान उत्पन्न गराउला।
- कुम्भ (गु, गे, गो, सा, सी, सु, से, सो, द) : तपाईंको स्वास्थ्यमा सुधार हुँदै जानेछ। अडिकिएका कामहरू क्रमश वन्दै जानेछ। प्रतिस्पर्धामा सफलताको योग छ।
- मीन (वी, दु, थ, झ, जे, दे, वे, च, ची) : पारिवारिक भ्रमेला तथा सन्तानको चिन्ताले पिरोलिने छ। सानो तिनो शारीरिक अस्वस्थता समान्य चोट पटकको सम्भावना रहेको छ। सचेत रहनु होला।

विकास जनप्रतिनिधीको दायित्व

राकेश कुमार यादव

रौतहट जिल्लामा विगत केही दिनदेखि स्थानीय तहका उपप्रमुख तथा उपाध्यक्षको विवादले विभिन्न संचारमाध्यममा स्थान पाएका छन्। स्थानीय तहका मेयर वा अध्यक्षले अधिकार कुण्ठित गरेको भन्दै केही स्थानीय तहका उपमेयरहरूले विवाद सिर्जना गरेका हुन्।

मेयर र उपमेयर बिचको विवादले सेवाग्राहीहरूको कामकाजका साथै विकास निर्माणको कार्यमा प्रत्यक्ष असर परेको छ। संविधानले स्थानीय तहको प्रमुख र उप-प्रमुखको अधिकार छुटा-छुट्टै तोकिएको भएता पनि असमझदारी, महत्वकांक्षी, अशिक्षा, परनिर्भताको कारण विवाद उत्पन्न भएको हो। वर्षको अन्तिममा आएर अधिकारको सवाल उठाएर स्थानीय तहका उपमेयर, उपाध्यक्षहरूले विवाद गर्ने गरेकाले वजेटको भागवण्डा नमिलेको कारण मेयर र उपमेयर बिच विवाद भएको भनेर आलोचना हुने गरेको छ।

कानुनी रूपमा अधिकार पाएका उपमेयर, उपाध्यक्षहरूले आफ्नो पदिय जिम्मेवारी बहन नगरी अनावश्यक विवाद गर्ने गरेको देखिएको छ। स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ ले उपप्रमुख उपाध्यक्षको काम कर्तव्य अधिकार स्पष्ट गरिसकेको छ। मुलुक संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र व्यवस्थामा गईसकेको अवस्थामा तीन तहका सरकारहरू रहेका छन्। संघ, प्रदेश तथा स्थानीय सरकार रहेको अवस्थामा नेपालको संविधान २०७२ मा सबै सरकारले आफ्नो कानून बनाएर जनताको हक अधिकारको लागि कार्य गर्ने भनिसकेको छ।

स्थानीय तहले २० वटा कानून बनाएर कार्यान्वयन गर्न सक्ने अधिकार पाएको छ। राजनीतिक समस्या तथा विभेद गरिसत मानसिकताको कारण संघीय सरकारले प्रदेश २ लाई आफ्नो अधिकार प्रयोग गर्नमा बाधा पुऱ्याई रहेको छ। रौतहटमा मात्रै होइन देशभरी आन्तरिक समस्या रहेको छ। यो यथार्थ पनि हो।

कानूनी रूपमा अधिकार

तोकिए पनि व्यावहारिक रूपमा आपसी समझदारीले दुवै जना मिलेर कार्य गरिरहेका छन्। स्थानीय एक उपमेयरले वढी महत्वकांक्षाका कारण विवाद भएको बताएका छन्। जनताको मतबाट जितेर आएपनि कानूनी रूपमा अधिकार फरक-फरक रहेको छ। सबै अधिकार मेरो हो भनी मेयरले ठान्ने र उपमेयरले मेयर जस्तो अधिकार हुनुपर्छ भनि आकांक्षा राख्नुले आपसी द्वन्द्व भएको अनुमान गरिएको छ। उपमेयरले न्यायिक समितिको संयोजक भई काम गर्नेछ।

यसको अलावा स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा १६ मा यस्तो अधिकार तोकिएको छ। न्यायिक समितिको संयोजक भई कार्य गर्ने, अध्यक्ष वा प्रमुखको अनुपस्थितिमा निजको कार्यभार सम्हाल्ने, गैरसरकारी संघसंस्थाका क्रियाकलापको समन्वय गर्ने, उपभोक्ता हित संरक्षण सम्बन्धी कार्यको समन्वय गर्ने, योजना तथा कार्यक्रमको अनुगमन तथा सुपरिवेक्षण गरी सोको प्रतिवेदन बैठकमा पेश गर्ने, सभा र कार्यपालिकाद्वारा गठित समितिहरूको काममा सहजीकरण र समन्वय गर्ने, सात दिनभन्दा बढी समय गाउँपालिका वा नगरपालिका मा अनुपस्थित हुने भएमा अध्यक्ष वा प्रमुखलाई जानकारी गराउने, उपदफा ८ मा सभा कार्यपालिका तथा अध्यक्ष वा प्रमुखले प्रत्यायोजन गरेका वा तोकिएका अन्य कार्य गर्ने तोकिएको छ।

उपाध्यक्ष वा उपप्रमुखले न्यायिक समितिको संयोजक भई यस ऐनको परिच्छेद ८ को दफा ४६ देखि ५२ सम्मको अधिकार प्रयोग गर्ने अधिकार उपाध्यक्ष वा उपप्रमुखको रहेको छ। कानूनले जति अधिकार दिएको छ त्यो अधिकार आफ्नो दायित्व बुझेर पालना गरे उपप्रमुखलाई फुसंद हुन सक्दैन।

कानूनले दिएको अधिकारको पालना नगरी राजनितिक प्रभाव, लोग्नेको दबाव, आपसी स्वार्थले वजेटको भागवण्डाको कारण विवाद हुने गरेको छ। संविधानको धारा २१७ को कार्यान्वयनको लागी स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ को दफा ४६ मा प्रत्येक गाउँपालिका तथा नगरपालिका मा एक न्यायिक समिति रहने व्यवस्था गरिएको छ।

दफा ४७ को १ र २ मा न्यायिक समितिलाई २ प्रकारको न्याय निरूपण गर्ने अधिकार प्रदान गरेको भए पनि उपमेयरहरूले त्यस तर्फ ध्यान नदिई वजेट लिने सोच राखेका कारण वैधानिक रूपमा पाएको अधिकार पनि ओझेलमा परेका छन्। निर्वाचन भएको २ वर्ष बित्न लाग्दा न्यायिक समितिले पुर्णता पाएको अवस्था छैन। न्यायिक समितिको लागी चाहिने कर्मचारी, कानून व्यवसायीको संघीय सरकारले व्यवस्थापन नगर्दा भन्नु समस्या भएको उपप्रमुखहरूको गुनासो रहेको छ। यो समस्या यथार्थ रहेको छ।

न्यायिक समितिले निरूपण गर्ने पाउने विवादहरूमा आलीधुर, बाधपैनी, कुलो वा पानीघाटको बाडफाड तथा उपयोग, अर्काको घास दाउरा, ज्याला मजदुरी नदिएको, घरपालुवा पशुपंक्षी हराएको वा पाएको, जेष्ठ नागरिकको पालनपोषण तथा हेरचाह नगरेको, नाबालक छोरा छोरी वा पति पत्नीलाई इज्जत आमद अनुसार खान लाउन शिक्षा दिक्षा नदिएको। वार्षिक २५ लाख रूपैया सम्मको विगो भएको घर बहाल र घर बहाल सुविधा। अन्य व्यक्तिको घर जग्गा वा सम्पतिलाई असर पर्ने गरी रूख विरूवा लगाएको, आफ्नो घर वा बलेसीवाट अर्काको घर जग्गा वा सार्वजनिक वाटोमा पानी झारेको, संधियारको जग्गातर्फ भयाल राखी घर बनाउनु पर्दा कानूनले तोकिएको मापदण्ड पुरा नगरेको, कसैको हक वा स्वामित्वमा भएपनि परापूर्व देखि सार्वजनिक रूपमा प्रयोग गर्दै आएको बाटो,

बस्तुभाउ निकाल्ने निकास, बस्तुभाउ चराउने चउर कुलो नहर पोखरी पाटीपौवा, अन्त्यष्टी स्थल, धार्मिक स्थल वा अन्य कुनै सार्वजनिक स्थलको उपयोग गर्न नदिएको वा बाधा पुऱ्याएको तथा संघीय वा प्रदेश कानूनले स्थानिय तहबाट निरूपण हुने भनि तोकिएको अन्य विवाद सुनुवाई प्रक्रियाबाट निरूपण गर्नुपर्ने अधिकार रहेको छ। १६ नगरपालिका र २ गाउँपालिका मध्ये वढी विवाद कटहरिया नगरपालिका, फतुवा विजयपुर नगरपालिका, देवाही गोनाही नगरपालिका, यमुनामाई गाउँपालिका, राजदेवी नगर पालिकामा देखिएका छन्।

गरूडा नगरपालिकामा विवाद रहेपनि अहिले स्थिति समान्य भई कामकाजमा निरन्तरता पाएको छ। उपप्रमुख रंगिला देवी जयसवालले कानूनी रूपमा दिइएको अधिकार स्वतन्त्र रूपमा प्रयोग गर्नुपर्ने वातावरण नगरप्रमुखले बनाउनुपर्ने धारणा राखेकी छिन्। मौलापुर नगरपालिकाका उपप्रमुख गौरीशंकर जयसवालले दुवै जना जनताको मतले निर्वाचित भएकोले आपसमा सहकार्य समन्वय गरी अगाडी बढ्नुपर्ने आवश्यकता रहेको बताएका छन्। जनताबाट जनताको लागी कार्य गर्नलाई निर्वाचित भएको जनप्रतिनिधिहरूले आ-आफ्नो अधिकारको दायरामा रही विकास निर्माणको कार्य गर्नुपर्छ।

मधेशमा जटिल समस्याको रूपमा रहेको दाईजो प्रथा, बाल विवाह, वोक्सी जस्ता सामाजिक विकृति हटाउने तर्फ ध्यान दिनुपर्नेछ। आर्थिक विकास, सामाजिक विकास, मानसिक विकास गर्ने योजना तर्फ ध्यानकेन्द्रित गर्नुपर्छ। आपसी मनमुटाव छोडेर बेराजगारी समस्या समाधान, उद्योग कलकारखानाको स्थापना, सिचाई, कृषि, स्वास्थ्य, शिक्षाको विकास मुख्य प्राथमिकतामा राखेर अगाडी बढेमा समृद्ध नेपाल सुखी नेपाली सरकारको लक्ष्य पुरा हुनेछ। (यादव रौतहटका स्थानीय पत्रकार हुन्। मधेश दर्पण फिचर सेवा)

केही महत्त्व पूर्ण टेलिफोन नम्बरहरू

<p>दमकल</p> <p>बिराटनगर वारुणयन्त्र ४२०००० इटहरी वारुणयन्त्र ५८०१०१ धरान वारुणयन्त्र ५२०१५५ इनरूवा वारुणयन्त्र ५६०१०१ दमक वारुणयन्त्र ०२३-५८०१०१ भद्रपुर वारुणयन्त्र ०२३-५२०१०१</p> <p>एम्बुलेन्स सेवा</p> <p>जिविस मोरङ ५३६३५३ नेरेसो रंगेली ५८००४८ बिराटनगर उपमनषा ५२२२३६</p>	<p>अस्पताल</p> <p>कोशी अ.अ.इमरजेन्सी ५२४२३४ रंगेली अस्पताल ५८००४८ आँखा अस्पताल ५२३७०६ सुरक्षा अस्पताल प्रा.लि. ०२१-५३६५४१, ५२२८७७ एम्बुलेन्स ५८०२७५३७१७, ५८०२७५३७०६</p>	<p>प्रहरी</p> <p>पूर्वाञ्चल को.प्र.का. ४३५००१ जिल्ला प्रहरी कार्यालय ५३०३५८, ५२३५०१, १०० नगर प्र.का.. बिराटनगर ५२१८५०, ५३०३६७, ११०, इ.प्र.का. रंगेली ८०१००/८०१३० इ.प्र.का. उर्लाबारी ५४०००२ सिमा प्रहरी चौकी ४३५८४०</p>
---	--	--

अषाढको अन्तिम साता आएको अतिरल वर्षाका कारण बाढी र पैहियोमा परी भएको मानवीय क्षति (मृतक)को विवरण स्रोत गृह मन्त्रालय

सि.नं.	जिल्ला	मिति	न.पा. / गा.पा.	लिङ्ग	वर्ष	नामथर	कैफियत
१	भापा	२०७६।०३।२७	दमक न.पा. १०	म.	६	एलिजा न्यौपाने	कल्भटको पानीमा डुवी
२	भापा	२०७६।०३।२८	शिवसताक्षी न.पा. ५	पु.	९	सौगात चापागाई	खोलाले बगाउदा
३	भापा	२०७६।०३।३०	मेचीनगर न.पा. १३	पु.	३	अजित प्रसाई	खोलाले बगाएको
४	मोरङ्ग	२०७६।०३।२९	रतुवामाई ६	पु.	१२	अमित हेमरन	पानीले बगाउदा
५	मोरङ्ग	२०७६।०३।२९	कानेपोखरी २	पु.	१४	सचिन ऋषिदेव	पानीले बगाउदा
६	सुनसरी	२०७६।०३।२९	हरिनगरा गा.पा. २	पु.	१२	तोसिब मिया	पानीमा डुवेर
७	सुनसरी	२०७६।०३।३०	दुहवी न.पा. २	पु.	४	जुगेर मिया	पोखरीमा डुवेर
८	पाँचथर	२०७६।०३।२७	मिक्लाजुङ गा.पा. ४	पु.	१०	दिवन राई	खोलाले बगाएको
९	भोजपुर	२०७६।०३।२६	रामप्रसादराई गा.पा. ७	पु.	६६	जगत बहादर राई	घर भत्किएर
१०	भोजपुर	२०७६।०३।२७	मकैमैयुङ गा.पा. ९	पु.	१४	जनक वि.क.	पहिरो आई च्यापिएर
११	भोजपुर	२०७६।०३।२८	रामप्रसादराई गा.पा. ५	म.	३५	मन कुमारी राई	हिरो आई पुरिदा
१२	भोजपुर	२०७६।०३।२८	रामप्रसादराई गा.पा. ५	पु.	१७	शिव कुमार राई	पहिरो आई परिदा
१३	भोजपुर	२०७६।०३।२८	रामप्रसादराई गा.पा. ५	पु.	१५	शक्ति कुमार राई	पहिरो आई पुरिदा
१४	ईलाम	२०७६।०३।२७	चुलाचुलि गा.पा. १	पु.	५५	सानाहाड लावती	खोलाले बगाएको
१५	ओखलढुंगा	२०७६।०३।२७	चिसंखुगढि गा.पा. ४	म.	८०	पासाडपुटी शोर्पा	बाढिले बगाएको ।
१६	ओखलढुंगा	२०७६।०३।२८	सिद्धिचरण न.पा. ६	म.	४०	कान्छीमाया क्षेष्ठ	पहिरोले बगाई
१७	ओखलढुंगा	२०७६।०३।२८	मोलुङ्ग गा.पा. ७	म.	४०	सुपुर्ण शोर्पा	घर परिएर
१८	ओखलढुंगा	२०७६।०३।२८	मोलुङ्ग गा.पा. ७	म.	४०	सुपुर्ण शोर्पा	पहिरोले घर पुरिएर
१९	खोटाङ	२०७६।०३।२७	खोटेहाड गा.पा. २	म.	२७	रेखा राई	पहिरो आई घर पुरेको
२०	खोटाङ	२०७६।०३।२७	खोटेहाड गा.पा. २	पु.	४	रोमन राई	पहिरो आई घर पुरेको
२१	खोटाङ	२०७६।०३।२७	खोटेहाड गा.पा. २	पु.	७	म. रोहन राई	पहिरो आई घर पुरेको
२२	उदयपुर	२०७६।०३।२९	चौदण्डिगढि न.पा. ४	पु.	३५	मन कुमार तामाङ	बेपत्ता भई मृत फेला
२३	महोत्तरी	२०७६।०३।२७	बलवा न.पा. २	पु.	७२	हनिफ बैठा धोवी	बेपत्ता भई लास फेला
२४	महोत्तरी	२०७६।०३।२९	भंगाहा न.पा. ४	म.	१७	वतन नखुलेको	बगाई ल्याएको बालक फेला
२५	महोत्तरी	२०७६।०३।३०	सोनमा गा.पा. १	पु.	५	ईन्ताज नदाफ	चिप्लिन गई
२६	महोत्तरी	२०७६।०३।३०	सोनमा गा.पा. १	पु.	६	अजरुदिन नदाफ	तर्ने क्रममा चिप्लिन गई
२७	धनुषा	२०७६।०३।२८	गणेशमानचारनाथ न.पा. ४	पु.		नामथर नखुलेको	पानिमा मृत अवस्थामा
२८	धनुषा	२०७६।०३।२८	धनुषाघाम न.पा. ४	पु.	६०	विपतिया महारा	खोलामा डुवेर
२९	धनुषा	२०७६।०३।२८	जनकनन्दिनी गा.पा. १	पु.	३५	छेदी गुप्ता	पानीमा डुवी
३०	धनुषा	२०७६।०३।२८	मुखियापट्टी मुसहरनिया १	पु.	६५	सीयाराम यादव	पानीमा डुवेर
३१	सिराहा	२०७६।०३।२८	मिर्चैया न.पा. ४	म.	११	रागनी कमारी महतो	पानिमा डुवि
३२	सिराहा	२०७६।०३।२९	सिरहा न.पा. १७	म.	३०	नाम नखुलेको	वाँध नजिक मृत फेला
३३	सिराहा	२०७६।०३।२९	मिर्चैया न.पा. ४	म.	५	प्रियंका साह	पोखरीको डुवि
३४	सिराहा	२०७६।०३।२९	नरहा गा.पा(३	पु.	६५	सोभित ब. कटुवाल	उपचारको क्रममा
३५	सर्लाही	२०७६।०३।३०	कौडेना गा.पा.५	पु.	२	ऐयान खान	पानीमा डुवेर
३६	रौतहट	२०७६।०३।२८	गौर न.पा. ३	पु.	४०	शिव मंगल पटेल	पानिमा डुवि
३७	रौतहट	२०७६।०३।२९	दर्गाभगवती गा.पा. ४	पु.	४०	विरेन् मिश्र	पानीमा डुवेर
३८	रौतहट	२०७६।०३।२९	इसनाथ न.पा. १	पु.	३५	हरेन् राय यादव	पानीमा डुवेर
३९	रौतहट	२०७६।०३।२९	गौर न.पा. ३	पु.	४०	उमेश राउत	पानीमा डुवेर

वांकी ५ पेजमा...

मगही भाषा

मगही भाषा अभियन्ता भारतमे सम्मानित

श्याम सुन्दर सुतिहार

विराटनगर । नेपालमे बोलैवाला मगही भाषाके अभियन्ता आर नेपाल से प्रकाशित भेल गोरखापत्र दैनिकके मगही भाषाके पृष्ठ संयोजक वीरबहादुर महतो भारतमे अषाढ २५ गते शनिवारके दिन सम्मानित भेल है ।

भारतके विहार राज्यके राजधानी पटनामे भेल विहार हिन्दी साहित्य सम्मेलके अवसरमे मगही अकादमी (गया) विहार एवं मगही लोक तुतवाडी, गया द्वारा आयोजित करल गेल डा. राम प्रसाद सिंह साहित्य पुरस्कार सम्मारोह मे महतोके विहारके वर्तमान शिक्षा मन्त्री कृष्णनन्दन आर पूर्व मुख्य मन्त्री सतिष प्रसाद सिंह लगायतके अतिथी सब मिलके दोसल्ला ओढाक सम्मान पत्रके साथ सम्मानित भेल है ।

नेपालके तराई मधेशके जिल्ला सबमे बसोवास करैवाला पिछडावर्गके लोग सब बोलैवाला भाषा मध्ये मगही भाषा साहित्यके उत्थान आर विकासमे विशेष योगदान करैके कारण सम्मानित करल गेल आयोजक जानकारी करले रहल हे । वहे अवसरमे विहारमे मगही भाषामे विशेष योगदान करैवाला डा. राजेश शर्मा आर लक्ष्मण प्रसाद चन्द सेहो सम्मानित भेल रहल ।

महतो कहलक कि मगही भाषाके पहिलका अन्तराष्ट्रिय सम्मेलन जानकी नगरी जनकपुर धाममे भे सकल आर दोसरका सम्मेलन येहे साल विराटनगरमे करैके सेहो घोषण करलक ।

हिन्दी साहित्य सम्मेलन आर डा.राम प्रसाद सिंह साहित्य पुरस्कार समारोहमे नेपालके प्रदेश नं. १ आर २ के मगही भाषाके अभियन्ता जय प्रकाश महतो, श्याम सुन्दर सुतिहार, भुवनेश्वर महतो, चन्देश्वर दास, कवि उदयराज यदुवशी, बेचन महतो, विजय कुमार दास, फुलगेन कुमार महतो सहभागी रहे ।

मगही अन्तराष्ट्रिय सम्मेलन विराटनगरमे

विराटनगर । नेपालमे रहैवाला मगही भाषा-भाषी अभियन्ता सबके पटनाके पाटलीपुत्र धर्मशालामे अषाढ २४ गते बैठल बैठकसे दोसरका अन्तराष्ट्रिय सम्मेलन भदौ २७ आर २८ गते अर्थात सेप्टेम्बर १३ आर १४ तारिख विराटनगरमे करैके लेल निर्णय करलक हे ।

पाटलीपुत्र धर्मशालामे मगही अन्तराष्ट्रिय परिषदके संयोजक वीरबहादुर महतोके प्रमुख आतिथ्य आर भाषा संस्कृति प्रतिष्ठानके अध्यक्ष जय प्रकाश महतोके अध्यक्षतामे बैठल बैठक से मगही भाषाके अन्तराष्ट्रिय सम्मेलन प्रदेश नं. १ के राजधानी विराट राजाको नगरी विराटनगरमे करैले लेल सब अभियन्ता सब सहमत भेल । एकर से पहिले पहिलका अन्तराष्ट्रिय सम्मेलन जनकी नगरी जनकपुरमे सम्पन्न भे रहल ।

मगही अन्तराष्ट्रिय सम्मेलन मे भारतके विभिन्न राज्य सबमे मगही भाषाके अभियन्ता आर नेपालके सातो प्रदेशके अभियन्ता आर भाषा संस्कृति प्रतिष्ठानके प्रतिष्ठीत लोग सबके उपस्थिति करायल जायके जानकारी मगही अन्तराष्ट्रिय परिषदके संयोजक वीरबहादुर महतो करलक हे ।

मगही अन्तराष्ट्रिय सम्मेलन मगही अन्तराष्ट्रिय परिषदके आयोजनामे होयत आर ओकर संयोजन स्थानीय स्तरके मगही भाषा प्रतिष्ठान, नेपाल बढई कल्याण परिषद, कुशावाह समाज, सुडी समाज, वैश्य समाज लगात पिछडावर्गमे रहल मगही भाषा बोलैवाला जाइत सबके संघ संस्था सबके आवद्धता रहैके जानकारी प्रतिष्ठानके अध्यक्ष जय प्रकास महतो जानकारी करौलक है ।

सीपले फर्कडिएका खुशी

डीटी विष्ट

सिल्पाकुमारी पार्कीको विवाह १४ वर्षको उमेरमा भयो। तत्काल गाउँपालिकाकी उनले २० वर्षमै श्रीमानसँग सम्बन्ध विच्छेद होला भनेर कल्पना समेत गरेकी थिइन्। कक्षा ६ मा पढ्दै गर्दा विवाह गरेकी उनको जीवनमा त्यतिबेला आध्यारो छायो, जतिबेला श्रीमानले विभिन्न बहानामा दुःख दिन थाले।

उनीमाथि दिनहुँ कुटपिट हुन थाल्यो। सबै आफन्त इष्टमित्रले उनका श्रीमानलाई सम्झाए बुझाए। त्यसो नगर भन्दा मानेनन्। केही महिनामा अर्की श्रीमती घर ल्याए। त्यसपछि उनका सबै आशा भरोसा मरे। २० वर्षकै उमेरमा उनलाई कहाँ जाने के गर्ने भनेर चिन्ताले सताउन थाल्यो। धेरै पटक न्याय खोज्दै भौतारिएको उनले बताइन्। भनिन् 'कति पटक गाउँ नजिकैको ईलाका प्रहरी कार्यालयमा धाएँ, निवेदन दिए। प्रहरीले श्रीमान, घर परिवार र छरछिमेकीलाई बोलाएर मिलापत्र गराउँथे। मिलापत्र गराएको केही दिन त चुप बस्ने। फेरि कुटपिट गर्न थालेपछि आत्महत्या नै गरूँकी भन्ने सोच समेत मनमा उज्वल्यो।'

कसैको सहयोग नभएपछि उनी घरबाट निस्कन्। अरु विकल्प नभएपछि उनी महिला अधिकार मञ्चमा पुगिन्। पहिला उनले यस संस्थामा गए सहयोग पाउने हल्ला सुनेकी थिइन्। भनिन्, 'त्यही सुनेकै भरमा म महिला अधिकार मञ्चमा पुगें।' उनले त्यहाँ सबै दुःख कष्ट सुनाइन्। माइतीमा समेत खबर गरिन्। उनी पहिला पनि न्यायका लागि हिंडुदा सबै डराएर सहयोग गरेनन्। धेरैले आफ्नो मान्छे र पैसा चाहिन्छ, नत्र मुद्दा जितिदिन भन्थे। उनले अन्तिममा आएर महिला अधिकार मञ्चमा निवेदन दर्ता गराइन्।

भनिन् '२०७४ साल साउनमा मञ्चका दिदीहरूले जिल्ला प्रहरी कार्यालयमा निवेदन दिन लगाउनु भयो।' उनले महिला अधिकार मञ्चमै बसेर श्रीमानसँग सबन्ध विच्छेद गरिन्। उनी अहिले मञ्चकै पहलमा सिलाई कटाई तालिम लिएर काम गर्दैछिन्। भनिन् 'अहिले यही काम गरेर गुजारा चलाउँदै छु, राम्रो छ।' उनलाई अहिले आफ्नै कमाइमा हिंसाविना चलाएको जीवन स्वर्ग जस्तै लाग्छ।

यसरी पहिला धेरै हिंसा सहेका महिलाले महिला अधिकार मञ्च आएपछि सजिलो भएको बताउने गरेका छन्। तिनै मध्येकी एक हुन्, देवकी सिंह। थलारा गाउँपालिका वडा नम्बर ८ कि उनलाई

वर्षायाममा शरीरमा फोका आउने समस्या थियो। श्रीमान र आफन्तले उपचार गर्नुको साटो हेला गर्न थाले। भनिन् 'तँलाई कुष्ठरोग लागेको छ, मर भनेर कुट्थे।' श्रीमानले अर्को विवाह गर्न लागेको उनले थाहा पाइन्। यस्तो अवस्थामा उनले पनि महिला अधिकार मञ्चको नाम सुनिन् र त्यही आइन्। मञ्चबाट उनलाई न्यायको लागि प्रहरी कार्यालय लगियो। उनी मञ्चले सञ्चालन गरेको सुरक्षित आवासमा बसिन्। उनले भनिन् 'युएनएफपीएको आर्थिक सहयोगमा मलाई सेकुरेटी गाउँको तालिममा काठमाडौँ पठाइयो। २ सन्तानसहित काठमाडौँमै पुगेर अहिले यहाँ एक संस्थामा सेकुरेटी गाउँ भएर छोराछोरीको लालन पालन र पढाइ खर्चको जोहो गर्दै छु।' उनलाई अहिलेको जीवन सजिलो लाग्छ। त्यसैले यस्तो सजिलो बनाइदिने महिला अधिकार मञ्च र युएनएफपीएलाई सधैं धन्यवाद दिन्छिन्। भनिन् 'अहिले न मलाई हिंसा छ न त अरुको कमाइ खानु पर्छ।' श्रीमानले दोस्रो विवाह गरेर भारत गएको खबर थाहा पाएपछि उनले आफ्नो अधिकारका लागि बहुविवाहको मुद्दा समेत हालेकी छिन्।

यस्तो खुसी फर्केला भन्ने त उनलाई लागेकै थिएन। महिला अधिकार मञ्चमा आएर धेरैले नयाँ र स्वावलम्बी जीवन पाएका छन्। यिनै मध्ये अर्की महिला हुन् छत्रीस पाथीभेरा गाउँपालिकाकी कौफली धामी।

७ वर्ष अघिको कुरा हो धामी १५ वर्षकी थिइन्। जंगलमा दाउरा लिन गएका बेला छिमेकी गाउँका केटाले तानेर लगे। ५ दिनसम्म गोठमा राखेर जबरजस्ती शारीरिक सम्पर्क गरे। श्रीमान नस्विकादा 'सम्म बाहिर निस्कन दिएनन्। उनले बाध्य भएर श्रीमान् स्वीकारेको बताइन्। श्रीमान् मन नपरेकाले कहिले माइती, कहिले श्रीमानको घर बस्ने गरेकी थिइन्। त्यही विचमा उनका श्रीमानले अर्को विवाह गरे। सौता भित्रिएपछि घरका सबैले उनलाई कुटपिट गर्न थाले। यासाँ टिप्न लेक गएको बेला श्रीमानले मरणासन्न हुने गरी कुटे। कौफली भन्छिन् 'मरिसकी भनेर छोडेको रहेछ। यासाँ टिप्ने मान्छेले बेहोस अवस्थामा भेटेपछि उपचार गरेर बचाए।'

त्यसपछि उनले घर छोडिन्। सदरमुकाम चैनपुरमा भाँडा माफेर जीवन चलाउँदै थिइन्। महिला अधिकार मञ्चको नाम सुनिन्। उनी मञ्च पुगेपछि प्रहरी कार्यालयदेखि अदालतसम्म पुगिन्। दुई वर्षअघि उनले जिल्ला अदालत चैनपुरमा सम्बन्ध विच्छेदको मुद्दा दिइन्। अदालतले उनलाई २ लाख ५० हजार बराबरको सम्पत्ती पाउने आदेश गर्दै सम्बन्ध विच्छेद गरिदियो। त्यसपछि उनी मञ्चकै सहयोगमा कुकको तालिम लिन काठमाडौँ गइन्। भनिन् 'अहिले

त म होटलमा कुकको काम गर्छु।' मञ्चमा आजभोलि जिल्लाका धेरै पीडितले आश्रय मात्र पाएका छैनन्, सीप सिकेर काम समेत पाएका छन्। महिलालाई न्याय मात्र दिएर हुँदैन, आफैँ वाचन सक्ने बनाउनु पर्छ, भनेर सीप सिकाउने र जागिर खोज्न सहयोग गर्ने काम गरेको महिला अधिकार मञ्चका अध्यक्ष जयन्ती जोशीले बताइन्। भनिन् 'हिंसापरे पछि उनीहरूसाग न खाने गास हुन्छ, न बस्ने बास।'

२०५८ साल फागुन ११ गते स्थापना भएको महिला अधिकार मञ्च बभाडमा हालसम्म ५ सय ७७ जना महिलाहरूले न्यायको लागि निवेदन दर्ता गराएका छन्। यही महिला अधिकार मञ्चले सञ्चालन गरेको अत्यकालीन सुरक्षित आवास गृह (सेफ हाउस)मा हाल सम्म १ सय ७७ जनामहिलाहरूले सेवा लिएका छन्।

सेफ हाउस सञ्चालनमा आएपछि २ जना बालबालिका लाई पढाउन सहयोग गरेको छ। यस्तै महानगरको साथी संस्थामा ७७ जना हिंसा प्रभावित महिलालाई सीपमूलक तालिम दिएर आत्मनिर्भर हुन सहयोग गरेको छ। २९ जना महिलालाई १० देखि २१ हजारसम्म आर्थिक सहयोग समेत गरिएको छ।

यस्तै महिला अधिकार मञ्चमा आएका ४ सय ५१ जना महिलालाई मनोविमर्स सेवा, ४ सय ४७ जनालाई कानूनी परामर्श सेवा र २५ जना महिलाहरूको जिल्ला प्रशासन कार्यालयमा उजुरी दर्ता गराइएको छ।

जयपृथ्वी नगरपालिकाका महिला शाखा प्रमुख टिटा मगरले हिंसा पीडित महिलाहरूको न्यायका लागि महिला अधिकार मञ्चले ठूलो सहयोग गर्दै आएको र कोही कसैले पनि साथ नदिएका विचल्ली र बेवारिसे अवस्थामा परेका महिलाहरूको सहाराको रूपमा काम गरेको बताइन्।

हिंसा प्रभावित महिलाको पुनर्स्थापनाका लागि सबै भन्दा ठूलो योगदान युएनएफपीएको रहेको उनको ठहर छ। एउटै नगरपालिका भित्रका मात्रै महिलाहरू नभएर हिंसामा परेका बभाड जिल्लाका सबै स्थानीय तहका महिलाहरू र बाहिर जिल्लाका महिलाहरू समेत यसबाट लाभान्वित भएको उनले बताइन्।

आर्थिक अभावका कारण अझै भने जस्तो सेवा दिन नसकेको मञ्चकी अध्यक्ष जोशीको अनुभव छ। भनिन् 'पीडित महिला र बालबालिकालाई सुरक्षित राख्न सकिएन भने उनीहरूमा विश्वास गुम्छ।' नगरपालिकामा आएका उजुरी समेत मञ्चमा आउने गरेको छ। बुंगल नगर

पालिकाका उप प्रमुख तथा न्यायीक समितिका संयोजकमिना जागीले भनिन्, 'अहिलेसम्म न्यायीक समितिमा १६ वटा उजुरी परेको छ। ती मध्ये ३ वटा उजुरी महिला अधिकार मञ्चमा पठाएका छन्।' महिला अधिकार मञ्चमा पठाएका उजुरीहरू जिल्ला प्रहरी कार्यालय हुँदै जिल्ला अदालतसम्म पुग्ने र यसमा महिला अधिकारकर्मीहरूले सहयोग गरेको उनको अनुभव छ।

हिंसा पीडित महिलाहरूका लागि नगरपालिकाले विभिन्न सीपमूलक तालिमका साथै गाउँ, टोलमा लैगिक हिंसा न्यूनीकरणका लागि जनचेतनामूलक अन्तरक्रिया कार्यक्रम सञ्चालन गर्दै आएको छ। यस्तै जयपृथ्वी नगर पालिकाका उप प्रमुख जुना जागीले न्यायीक समितिमा २८ वटा उजुरी दर्ता भएको र त्यसमा एउटा महिला अधिकार मञ्चमा पठाएको बताइन्। भनिन्, 'हामीले पनि सीपमूलक तालिम सञ्चालन गरेका छौं।'

यता जिल्ला प्रहरी कार्यालयको तथ्याङ्क अनुसार महिला हिंसाका घटना वृद्धि भएको पाइएको छ। आर्थिक वर्ष २०७३/०७३ मा जिल्ला प्रहरी कार्यालयको महिला सेलमा लिखित १५ वटा उजुरी र घरेलु हिंसा सम्बन्धि १ सय १४ वटा ठाडो उजुरी आएका थिए।

यस्तै आर्थिक वर्ष २०७३/०७४ मा १४ वटा लिखित र ८० वटा ठाडो उजुरी परेको महिला सेल प्रमुख पार्वती अवस्थीले बताइन्। त्यस्तै आर्थिक वर्ष २०७४/०७५ मा लिखित १८ र घरेलु हिंसाका ठाडो उजुरी ९३ वटा परे भने आर्थिक वर्ष २०७५/०७६ मा जबरजस्ती करणीका ४, जबरजस्ती करणी उद्योगका ५, कर्तव्य ज्यान ४, बहु विवाहका ५ र घरेलु हिंसा सम्बन्धि ठाडो उजुरी १ सय २० आएका छन्।

यहाँका पुरुष र महिलामा चेतना कम र रुढिवादी समाजका कारण महिला हिंसा बढी भएको तर उजुरी कम आएको जिल्ला प्रहरी कार्यालयका कार्यालय प्रमुख सुर्यबहादुर केसीले बताए। भने 'आउन पर्ने जती उजुरी नआए पनि वर्षेनी उजुरी बढिरहेका छन्।' हिंसा न्यूनीकरणका लागि जिल्ला प्रहरी कार्यालयलेसमेत ग्रामीण बस्तीहरूमा नै पुगेर महिला तथा बालबालिकाहरूलाई नियम कानून र हिंसाका प्रकार, यसले पार्ने असर र यसबाट बच्ने उपाय लगायतका विषयमा जानकारी गराउँदै आएको छ।

(पत्रकार विष्ट बभाडका क्रियाशील पत्रकार हुन्।)

स्वास्थ्य

कम होगा वजन अगर खाएंगे जामुन

ऐसा भोजन जो आपका वजन कम करने में भी मदद करे, तो अपने फ्रूट चाट के बाउल में स्वादिष्ट जामुन के लिए जगह बना लीजिए।

जामुन वजन को तेजी से कम करने में करता है मददजामुन में कैलोरी होती है कमजामुन में फाइबर की प्रचूरता रखती है आपको तृप्त।

गर्मियों में खाए जाने वाले सबसे बेहतरीन और स्वादिष्ट फलों में से एक जामुन। जामुन के साथ अगर चाट मसाले की जोड़ी हो जाए फिर तो स्वाद के क्या ही कहने। ये पढकर जरूर आपके मुंह में पानी आ गया होगा। लेकिन क्या आप ये जानते हैं कि यह स्वादिष्ट फल सेहत के लिए कितना फायदेमंद है। जामुन आपको पेट दर्द से निजात पाने में काफी मदद कर सकता है। साथ ही ये आपके स्पलीन के बढने को भी रोकता और ये उन लोगों के लिए फायदेमंद होता है जिन्हें अपना पेशाब रोकने में परेशानी होती है।

मैक्रोबायोटिक पोषण विशेषज्ञ और स्वास्थ्य चिकित्सक शिल्पा अरोडा कहती हैं कि मौसमी फलों में फाइटोन्यूट्रीयेन्ट्स मौजूद होते हैं जोकि बैक्टीरिया और इन्फेक्शन से लडने में हमारी मदद करते हैं। जामुन में भरपूर मात्रा में विटामिन सी पाया जाता है जोकि आपका इम्युनिटी लेवल बढाते हैं, साथ ही जामुन को वजन घटाने

की प्रक्रिया में तेजी लाने के लिए भी जाना जाता है।

जामुन में कैलोरी की मात्रा बहुत कम और फाइबर बहुत अधिक होता है।

आइए जानते हैं वजन कम करने में जामुन कैसे करता है मदद जामुन में कैलोरी की मात्रा बहुत कम और फाइबर बहुत अधिक होता है जोकि इसे वजन कम करने के लिए एख बेहद हेल्दी स्नैक बनाता है। फाइबर की बहुतायत से आपको जल्दी भूख नहीं लगती और आप बार-बार खाने से बचते हैं। जामुन में मौजूद फाइबर के तत्व जल्दी पचते नहीं हैं इसलिए बिना आपका ब्लड शुगर लेवल बढाए ये आपके सिस्टम से पास करता है। यही वजह है कि अधिकांश न्यूट्रीशनिस्ट फाइबर से भर पूर खाना खाने की सलाह देते हैं। इसके अलावा जामुन आपकी पाचन क्रिया को भी अनुकूल बनाता है और वजन कम करने में मदद करता है।

जामुन में मौजूद विटामिन ए और सी आपके शरीर को डिटाक्सिफाई करने में मदद करते हैं।

कोई भी व्यक्ति जो अपना वजन कम करना चाहता है उसके लिए एक चीज बहुत जरूरी है और वो है उसका पाचन तंत्र ठीक होना। जामुन में मौजूद विटामिन ए और सी आपके शरीर को डिटाक्सिफाई करने में मदद करते हैं। जामुन अपने ठंडे गुणों के चलते पाचन क्रिया के ठीक प्रकार से संचालन में अहम भूमिका निभाता है। न्यूट्रीशनिस्ट अंजू सूद भी मानती हैं कि मानसून के दौरान हमें मौसमी फलों का सेवन करना चाहिए। वह यह भी मानती हैं कि मानसून में हमारा इम्युनिटी लेवल नीचे गिरता है, और हम जल्दी बीमारियों की चपेट में आ जाते हैं। इसलिए हमें अपने इम्युनिटी लेवल को बढाए रखने के लिए विटामिन सी से भरपूर एंटीऑक्सीडेंट्स का सेवन जरूर करना चाहिए।

तो अगर आप इस मानसून एक हेल्दी स्नैक की तलाश में हैं जो आपका वजन कम करने में भी आपकी मदद करे तो अपने फ्रूट चाट के बाउल में स्वादिष्ट जामुन के लिए जगह बना लीजिए।

बेटा-बेटी दोनो के स्कूल पढाव देहेज प्रथा के अन्त कर।

अषाढको अन्तिम साता आएको अविरल वर्षाका कारण बाढी र पहिरोमा परी भएको मानवीय क्षति (मृतक)को विवरण स्रोत गृह मन्त्रालय

क्र.स.	जिल्ला	मिति	न.पा./गा.पा.	लिंग	वर्ष	नाम	कैफियत
४०	रौतहट	२०७६।०३।३०	राजपुर न.पा. १	पु.	३५	सोनेलाल सहा सोनार	डुबेको लास फेला परेको
४१	रौतहट	२०७६।०३।३०	राजदेवी न.पा. ८	पु.	४	पुरुश्वोत्तम यादव	उपचारका क्रममा
४२	रौतहट	२०७६।०३।३०	वृन्दावन न.पा. ४	पु.	८	परमेश्वर राम	पानीमा डुबेर
४३	रौतहट	२०७६।०३।३०	गढीमाई न.पा. १	पु.	९	रवि राम	पानीमा डुबेर
४४	रौतहट	२०७६।०३।३०	राजदेवी न.पा. ८	पु.	२	सिद्धान्त राय यादव	जमिरहेको पानीमा डुबेर
४५	पर्सा	२०७६।०३।२७	पर्सागढी न.पा. १	पु.	१२	निखिल पटेल	दाउरा निकाल्ने क्रममा
४६	पर्सा	२०७६।०३।२९	बरगंज म.न.पा. २४	पु.	१४	अनुप पटेल	खोलाले बगाएको
४७	बारा	२०७६।०३।२७	परवानीपुर २	पु.	२	विक्की यदाव	नालामा डुबी
४८	बारा	२०७६।०३।२८	कलैया उ.म.न.प १३	पु.	१०	अंजित साह	जमेको पानीमा डुबी
४९	रामेछाप	२०७६।०३।२७	रामेछाप न.पा. ६	म.	७०	पदम कुमारी सुनार	गोठ भत्किएर
५०	सिन्धुली	२०७६।०३।२७	फिक्कल गा.पा. १	म.	३५	हेम कुमारी सुनुवर	पहिरोले गोठ बगाउदा
५१	सिन्धुली	२०७६।०३।२७	दुधौलि न.पा. ४	पु.	३	कार्वन कपारी	भल बाढी घरमा पस्दा
५२	सिन्धुली	२०७६।०३।२८	दधौली न.पा. १२	म.	३०	सुनिता पौडल	घरमा पहिरो आई पुरिदा
५३	सिन्धुली	२०७६।०३।२८	दधौली न.पा. १२	म.	१०	सविता पौडल	पहिरो आई पुरिदा
५४	काभ्रे	२०७६।०३।२७	बनेपा न.पा.३	म.	६०	गोमा दंगाल	घर भत्कदा
५५	काभ्रे	२०७६।०३।२७	बनेपा न.पा. ३	म.	७	सुहावी दंगाल	पहिरो आई घर भत्कदा
५६	काभ्रे	२०७६।०३।२७	रोशी गा.पा. ११	म.	६५	कृष्ण देवी रायमाझी	पर्खाल खसि च्यापिएर
५७	काठमाण्डौ	२०७६।०३।२७	मुलपानी बाबाचोक	म.	३५	सर्मिला यादव	ट्रस्टको वाल भत्कदा
५८	काठमाण्डौ	२०७६।०३।२७	मुलपानी बाबाचोक	म.	३०	नितु यादव	ट्रस्टको वाल भत्कदा
५९	काठमाण्डौ	२०७६।०३।२७	मुलपानी बाबाचोक	पु.	१२	कुन्दन यादव	ट्रस्टको वाल भत्कदा
६०	ललितपुर	२०७६।०३।२७	बाग्मती गा.पा.२	पु.	११	सुरज जिम्बा	पहिरो आई घर पुरिदा
६१	ललितपुर	२०७६।०३।२७	बाग्मती गा.पा.७	म.	४५	सिता राना मगर	ढिस्कोले च्यापिएर
६२	ललितपुर	२०७६।०३।२८	महाकाल गा.पा. १	पु.	३०	अविरल गोले	पहिरो आई घर पुरिदा
६३	ललितपुर	२०७६।०३।२८	कुन्ज्योसम गा.पा. २	पु.	१०	सन्दिप लोहो	पहिरो आई घर पुरिदा
६४	ललितपुर	२०७६।०३।२८	कुन्ज्योसम गा.पा. २	म.	४५	सानु मैया लोहो	पहिरो आई घर पुरिदा
६५	ललितपुर	२०७६।०३।२८	कुसन्ती	पु.	३९	सुवेश बस्नेत	खोलाले बगाउदा
६६	मकवानपुर	२०७६।०३।२७	थाहा न.पा. ३	म.	१४	सन्तमाया बलामी	खोलाले बगाएको
६७	मकवानपुर	२०७६।०३।२७	कैलाश गा.पा. १०	पु.	५०	सानुकान्छा सुनार	खोला तर्ने क्रममा
६८	मकवानपुर	२०७६।०३।२७	ईन्सरोवर गा.पा. २	म.	१४	सृष्टी डिम्डुड	पहिरो खस्न गई
६९	मकवानपुर	२०७६।०३।३०	ईन्सरोवर गा.पा. १	म.	१८	वविता बलामी	माथिबाट पहिरो खसी
७०	मकवानपुर	२०७६।०३।३०	ईन्सरोवर गा.पा. १	म.	४२	कान्छीमाया बलामी	माथिबाट पहिरो खसी
७१	धादिङ्ग	२०७६।०३।२७	गजुरी गा.पा. ४	म.	८	अस्मिता तामाङ	घर भत्कदा
७२	धादिङ्ग	२०७६।०३।२७	बेनिघटरोराड गा.पा. ३	पु.	४२	राज कुमार ठकुरी	खोलाले बगाएर
७३	पाल्पा	२०७६।०३।२८	तिनाउ गा.पा. ३	पु.	३१	धन बहादुर सुनारी	पहिरोले बगाएर
७४	दाङ्ग	२०७६।०३।२८	बंगलाचुली गा.पा ८	पु.	८	भक्त सिंह बैजाली	बाढीले बगाउदा
७५	दाङ्ग	२०७६।०३।२९	घोरही उ.म.न.पा. ६	पु.	१८	शिसिर खत्री	पानीमा डुबी
७६	कर्णाली	२०७६।०३।२९	मायादेवी गा.पा.४	पु.	५५	रामबेलास हरिजन	मृत अवस्थामा फेला
७७	डोल्पा	२०७६।०३।२८	मुङ्केचुला गा.पा १	पु.	३८	धर्मराज बोहोरा	बाढीले घर बगाउदा
७८	डोल्पा	२०७६।०३।२८	मुङ्केचुला गा.पा(१	पु.	४५	चन्डा कुमारी सार्की	बाढीले बगाएर

बाढीबाट मोरंग र सुनसरीको उद्योगमा बढी क्षति

विराटनगर । करिब एक सातादेखिको अविरल वर्षाले प्रदेश नम्बर १ को प्रमुख औद्योगिक कोरिडोर सुनसरी मोरङ औद्योगिक कोरिडोरमा सबैभन्दा बढी क्षति भएको छ । जसका कारण त्यस क्षेत्रका उद्योग धन्दा, कलकारखानाहरु नराम्ररी प्रभावित भएका छन् । बाढीको पानीले उद्योगहरुमा पसेर कच्चा पदार्थ तथा उत्पादित वस्तु बगाउनुको साथै जमेर भिजाउँदा करिब १ अर्ब रुपैयाभन्दा बढीको क्षति भएको उद्योगीहरुले बताएका छन् ।

अविरल वर्षापछि विभिन्न खोलाहरुमा आएको बाढीले पूर्वका तीन जिल्ला मोरङ, सुनसरी र भापामा सबैभन्दा बढी क्षति भएको छ । मुलुकको प्रमुख औद्योगिक क्षेत्रमध्येको एक मोरंग, सुनसरी औद्योगिक कोरिडोर अन्तर्गत विराटनगर, टंकीसिनुवारी, दुहवी, सोनापुर, खनार, इटहरीमा रहेका अधिकांश उद्योगमा बाढीले नोक्सान पुऱ्याएको उद्योग संगठन मोरङले जानकारी गराए ।

बाढीले बन्द भएका केही उद्योग सञ्चालनमा आउन थाले पनि धेरै उद्योग सञ्चालनमा आउन नसकेको उद्योग संगठन मोरङका अध्यक्ष भीम घिमिरेले बताए । संगठनले क्षति पुगेका उद्योगको संख्या संकलन तथा क्षति भएको वास्तविक रकमको लगत निकाल्ने काम गरिरहेको उनले जानकारी दिए ।

अविरल वर्षापछि करिडोर आसपास रहेका बूढी, गछिया र टेगा खोलामा आएको बाढी पसेर उद्योगहरु जलमग्न भएका थिए । विशेष गरी जुट मिल, चिनी, साबुन, चाउचाउ, रड लगायतका कारखाना र तिनका गोदाममा पसेको पानीले बजारमा पठाउन तयारी अवस्थामा राखिएका उत्पादन तथा कच्चा पदार्थमा क्षति पुऱ्याएको अध्यक्ष घिमिरेले बताए ।

बाढीले उक्त क्षेत्रको औद्योगिक संरचनामा कुनै ठूलो क्षति नपुऱ्या पनि धेरै ठाउँमा सडक बगाएको छ । त्यस्तै बाढीले सडक किनारका नाला नजिक रहेका बिजुलीका पोल बगाउँदा र ढल्दा विद्युत् आपूर्ति नहुदा करिडोर क्षेत्रका उद्योगहरु बन्द भएका थिए ।

नगरवासीमा अनुरोध

- मिसावट गरिएका, सडकलेका तथा अस्वस्थकर खानेकुराहरु नखाऔ ।
- उपभोक्ता हीत संरक्षणमा चनाखो बनौ ।
- छाला भएको मासु नखाऔ र बिक्री वितरणमा समेत निरूत्साहित गरौ ।
- अखाद्य रंग प्रयोग गरेका खाद्य पदार्थहरुको उपभोग बहिस्कार गरौ ।
- छाडा चौपायाको नियन्त्रण गरौ, घरपालुवा चौपायाहरु छाडा नछाडौ ।
- सडक तथा पेटिकिनारामा आवागमनमा अवरोध हुने गरी निर्माण सामग्री नराखौ तथा व्यापार व्यवसाय नगरौ ।
- बसोबास स्थल, टोलमा व्यवसायीकस्ममा पशुपालन कुखुरा पालन गर्दा छरछिमेकमा असर नपर्ने गरी पालौ ।
- सवारी साधनहरु तोकिएको स्थानमा मात्र पार्किङ गरौ ।
- बालबालिकालाई काममा हैन विद्यालय पठाऔ ।
- बालश्रम शोषणविरुद्ध आचारसंहिता पालना गरौ बालश्रम शोषण मुक्त नगरको स्थापना गरौ ।
- सार्वजनिक स्थलमा जताततै फोहरमैला नफालौ ।
- आफ्नो घर वरपर बिस्वा रोपौ, हरित गाउँ नगरीको रूपमा विकास गरौ
- उपभोक्ता आचारसंहिताको पालना गरौ ।

रंगेली नगर पालिकाको कार्यालय रंगेली मोरंग

अविरल...

त्यस्तै ओ खलढुङ्गामा पहिरोको समस्याले प्रभावित भएका थिए। घर पुरिएर ५ जनाको ज्यान समेत गएको थियो।

खोटाङमा पनि पहिरोले पुरिएर तीन जनाको ज्यान गएको छ भने कतिपय बस्तीहरूमा पहिरोको जोखिम देखिएको छ।

त्यस्तै बाढी पहिरोले गर्दा ६ हजार बढी विस्थापित भएको प्रदेश प्रहरी कार्यालय विराट नगरले जनाएको छ। यसरी विस्थापित तथा प्रभावित हुनेहरूमा अधिकांश बाढी प्रभावित तथा पहिरोको जोखिममा रहेकाहरू छन्।

प्रदेशमा पहिरो र बाढीबाट विस्थापितको संख्या ६ हजार नाघेको छ। तर शुरुका दिनहरूमा सुचना लिनको लागि नै समस्या भेलेका प्रहरी प्रशासनलाई अहिले राहत बितरणकमा समस्या देखिएको थियो। विस्थापितहरू त्रिपालमा जीवन गुजारन बाध्य भएका थिए।

बाढी तथा डुवानका कारण विस्थापित तथा प्रभावितहरूलाई शुरुका दिनमा खान र बस्नको लागि नै समस्या देखिएको थियो। स्थानीय पालिकाहरूमा अहिलेसम्म पनि कति विस्थापित भए, उनीहरूलाई राहत बितरण कसरी गर्ने भन्नेमा नै अन्योलता देखिँदै आएको छ। हरेक विपदको बेला देखिने राहत आतंक यो वर्ष पनि दोहोरीएको प्रहरी प्रशासन बताउँछ।

पहिला प्रमुख जिल्ला अधिकारीको अध्यक्षतामा रहेको जिल्ला विपत् व्यवस्थापन समिति थियो अहिले स्थानीय पालिका हरूले स्थानीय विपद व्यवस्थापन समितिलाई सक्रिय बनाउनु पर्नेमा त्यस्तो नदेखिएको स्थानीयहरू बताए। स्थानीय विपद व्यवस्थापन कोष भएपनि सक्रिय देखिँदैन। पैसा कसरी खर्च गर्ने भन्ने अन्योल रहेको थियो।

पालिकाका प्रमुखहरूले २/४ प्याकेट चाउचाउ र चिउराको लागि पनि प्रमुख जिल्ला अधिकारीसँग माग्ने गरेको थियो। तर कतिपय पालिकाहरूले राहतको लागि बाढीपतिलाई खाना

खुवाउने, त्रिपाल किन्ने, ग्यास किनेर खाना बनाउने काममा समेत सक्रिय देखाएका थिए। प्राकृतिक प्रकोपलाई राजनीतिको रूपमा लिन गरिएको कारण पनि समन्वयमा समस्या देखिएको थियो।

बाढी-पहिरोमा ज्यान गुमाएका परिवारलाई २ लाख राहत

प्रदेश नम्बर १ सरकारको मन्त्रीपरिषदको गएको असार २९ गते साँझ बसेको बैठकले बाढी, पहिरो र डुवानबाट ज्यान गुमाएका परिवारलाई दुईलाख दिने निर्णय गरेको छ। प्रदेश भर अविरल वर्षाको कारण गएको पहिरो बाढी र डुवानबाट भएको ठूलो जनधनको क्षति प्रती प्रदेश सरकारले दुख व्यक्त गर्दै सो निर्णय गरेको थियो।

त्यस्तै प्रदेश सरकारले घाइतेको सरकारी अस्पतालमा उपचारको सम्पूर्ण खर्च बेहोर्ने निर्णय गरिएको सरकारका प्रवक्ता आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्री हिक्मतकुमार कार्कीले जानकारी दिए। घाइतेको निजि अस्पतालमा उपचार गरे बापत बढिमा ५० हजार विल सरकारले भुक्तानी गर्ने प्रदेश सरकारले निर्णय गरेको थियो।

थालेपछि पुर्वी नेपालका विरामीहरू बढी लाभान्वित भएका छन्। नोबेलमा ओपन हार्ट सर्जरी गराएकी मोरङ केरावारीकी सिर्जना घिमिरेले आफ्नै जिल्लामा जटिल अप्रेशन गराउँदा पाउँदा (वर्षदेखिको पीडाबाट मुक्ति मिलेको भन्दै खुशी व्यक्त गरिन्।

यता, भ्रूपा मेचिनगरकी ६४ वर्षीया घाँसीमाया घिमिरेको मुटुको सफल शल्यक्रियापछि उनका भाई तुलसी थापाले पनि धेरै सहज भएको प्रतिक्रिया दिए। 'पहिले काठमाण्डौ, भारत लगायत टाढा-टाढा जान'पथ्यो, अहिले आफ्नै ठाउँमा यस्तो मेजर अप्रेशन ह'दा धेरै सजिलो भयो' उनले भने। नोबेललाई ओपन हार्ट सर्जरीमा गंगालाल अस्पतालले प्राविधिक सहयोग गर्ने गरेको छ।

२०७२ सालबाट क्याथल्याव सञ्चालन गरी मुटु रोगको स्तरीय उपचार थालेको नोबेलले यसअघि मुटुको चाल गढबढी सम्बन्धि उपचारका लागि मोफसलमै पहिलो

पटक ईपी ल्याव सञ्चालन गर्‍यो। मुटु रोगको गुणस्तरीय उपचारका लागि नोबेलले जटिल एन्जियोप्लाष्टिमा प्रयोग हुने अत्याधुनिक श्रीडी ओसिटी मेसिन नेपालमै पहिलो पटक प्रयोगमा ल्याएको छ।

सुरुदेखिनै मुटुको ईसीजी, टिएमटी, होल्टर, ईको लगायत सेवा प्रदान गर्दै आएको नोबेलले सेवा विस्तार गर्दै एन्जियोग्राफी, एन्जियोप्लाष्टि, पेसमेकर लगायत सेवा प्रदान गर्दै आएको छ। ओपन हार्ट सर्जरी सुरु भएपछि अब मुटु रोगको सबै किसिमका उपचारमा नोबेल सक्षम भएको अस्पताल सञ्चालक डा. सुनिल शर्माको भनाई छ। न्यूरो र कार्डियो सेवालाई प्राथमिकता दिएको नोबेलले सबै किसिमको उपचारमा अत्याधुनिक उपकरण र विशेषज्ञ डाक्टरको व्यवस्थापन मिलाएर स्तरीय उपचारका क्षेत्रमा फड्को मार्दै गएको छ।

राजनितीक...

विकासमा इन्जिनियर्स एसोसिएसन कोशेदुङ्गा बन्न सक्ने बताएका छन्। अहिलेका युवाहरूले आ(आ)नो योग्यता, दक्षता र सीपलाई मुल्याङ्कन गरि सुशासन कायम गर्न एकजुट हुनुपर्ने उनको भनाई छ। मेयर पराजुलीले सुशासन कायम गर्न अहिलेको सार्वजनिक खरिद ऐन मुख्य बाधक रहेको भन्दै सो प्रति आपत्ति समेत जनाएका छन्। उनले कुनै बाटो बन्दाबन्दै भत्किने र गाली जनप्रतिनिधिले खानुपर्ने भएकाले सो ऐन संशोधन हुनुपर्ने मागसहित आपत्ति जनाएका हुन।

त्यस्तै इन्जिनियर्सहरूको महत्वपूर्ण योगदान र जनप्रतिनिधिरुद्ध विनियोजित रकम दुवैको आपसी समझदारीमा सहकार्य नगरे जनताको घरघरमा सिंह दरवार पुँयाउने सपना कहिल्यै पूरा नहुने प्रतिनिधि सभा सदस्य तथा समाजवादी पार्टी नेपालका नेता जयराम यादवको भनाई छ। उनले ठूला दलहरूले प्रतिनिधित्व गरेको ठाउँमा विकास नभई विनाश मात्रै भईरहेको आरोप समेत लगाएका छन्।

इन्जिनियर्स एसोसिएसन प्रदेश नं.१ का पुर्व अध्यक्ष र भौतिक पूर्वाधार मन्त्रालयका सचिव मनोज घिमिरेले इन्जिनियर्सहरूकै कारण विभिन्न राष्ट्रले आर्थिक समृद्धी प्राप्त गर्न सकेकोले नेपालमा पनि इन्जिनियर सशक्तीकरण आवश्यक रहेको बताए। नेपाल इन्जिनियर्स एसोसिएसन का पुर्व केन्द्रीय अध्यक्ष ध्रुव थापाले भने समृद्ध नेपालको सपना पूरा गर्न एसोसिएसन प्रतिबद्ध रहेको बताएका छन्। देशमा राजनितीक स्थिरता र

भारतको विहार राज्यको राजधानी पटनामा भएको मगही अकादमी (गया) बिहार मगही लोक तुतवाडी द्वारा आयोजना गरिएको डा. राम प्रसाद सिंह साहित्य सम्मानवाट गोरखापत्रको मगही भाषा पृष्ठ संयोजक सम्मानित भएपछि, नेपाल र भारतका साथीहरू सामूहिक तस्वीरमा।

शान्ती कायम गर्न पूर्वाधारको विकास हुनुपर्ने उनको ठहर छ।

त्यस्तै कार्यक्रममा उपस्थित इन्जिनियरहरूले आ(आ)नो कार्यपत्र समेत प्रस्तुत गरेका छन्। पहिलो कार्यपत्र प्रस्तुतीको क्रममा इन्जिनियर जगन्नाथ शाहले राज्यलाई स्वच्छ र सफा बनाउन तथा ठोस फोहोरमैलाको व्यवस्थापनमा इन्जिनियर्सहरू पनि लागि परेको बताए। उनले ठोस फोहोरमैलाको व्यवस्थापन हाल कुरा मात्रै भएको र कसैले पनि व्यवहारमा लागू नगरेको बताएका छन्। शाहले ७० प्रतिशत भन्दा बढी फोहोर कुहिने भएकाले त्यसलाई कम्पोस्ट मल बनाएर र केही फोहोरलाई पुनर्प्रयोगमा ल्याएर समेत फोहोर व्यवस्थापन गर्न सकिने जानकारी गराएका छन्।

त्यस्तै दोश्रो कार्यपत्र प्रस्तुतिको क्रममा मनकामना आरएमसीको जेनेरल म्यानेजर राजीव आचार्यले नेपालमा वैशाख १ गतेदेखि आरएमसी प्रविधि भित्र्याएको र यस प्रविधिले मोरङ, सुनसरी र भ्रूपालाई सकारात्मक प्रभाव पारेको जनाएका छन्।

रेयूकाइद्वारा...

अविरल वर्षाका कारण विराटनगर १२ स्थित बखरीका मुसहर बस्तीका २ सय घरपरिवार पिडित भएका थिए। विराटनगर महानगरपालिका १२ का मुसहर बस्तीमा बाढीले घर भित्र पानी पसेर घर भित्र रहेका सबै सामग्री बगाउँदा करिब २५ लाख वरावरको छती भएको अनुमान गरिएको छ।

पाढीपिडितहरूलाई नेपाल रेयूकाइका सदस्य पवन उपाध्यय, नागेस यादव

श्यामसुन्दर सुतिहार, पदम कुमार अध्यक्ष हिरालाल कामत लगायतले सरदार मोनिका थापा, बसुनधारा खाद्यायान सामग्री वितरण गर्नु भ्रा र विराटनगर १२ का वडा भएको थियो।

अनुदाना सही सदुपयोग गरौं !

निजी आवाज पुनर्निर्माण लाभग्राहीहरूलाई सुरक्षित घर निर्माणका लागि नेपाल सरकारले रु. तीनलाख अनुदान र निशुल्क प्राविधीक सहायता उपलब्ध गराईएको छ। यसको सदुपयोग गरी सुरक्षित घर निर्माण गरौं। राम्रो र बलियो आवधारणामा पुनर्निर्माण सुनिश्चित गरौं।

नेपाल सरकार
सूचना तथा सञ्चार प्रविधि मन्त्रालय
सूचना तथा प्रसारण विभाग

नगरवासीमा अनुरोध

- मिसावट गरिएका, सडगेलेका तथा अस्वस्थकर खानेकुराहरू नखाऔं।
- उपभोक्ता हीत संरक्षणमा चनाखो बनौं।
- छाला भएको मासु नखाऔं र बिक्री वितरणमा समेत निरुत्साहित गरौं।
- अखाद्य रंग प्रयोग गरेका खाद्य पदार्थहरूको उपभोग बहिस्कार गरौं।
- छाडा चौपायाको नियन्त्रण गरौं, घरपालुवा चौपायाहरू छाडा नछाडौं।
- सडक तथा पेटिकिनारामा आवागमनमा अवरोध हुने गरी निर्माण सामग्री नराखौं तथा व्यापार व्यवसाय नगरौं।
- बसोबास स्थल, टोलमा व्यवसायीकस्ममा पशुपालन कुखुरा पालन गर्दा छरछिमेकमा असर नपर्ने गरी पालौं।
- सवारी साधनहरू तोकिएको स्थानमा मात्र पार्किङ गरौं।
- बालबालिकालाई काममा हैन विद्यालय पठाऔं।
- बालश्रम शोषणविरुद्ध आचारसंहिता पालना गरौं बालश्रम शोषण मुक्त नगरको स्थापना गरौं।
- सार्वजनिक स्थलमा जताततै फोहरमैला नफालौं।
- आफ्नो घर वरपर बिस्वा रोपौं, हरित गाउँ नगरीको रूपमा विकास गरौं
- उपभोक्ता आचारसंहिताको पालना गरौं।

सुनवसी नगर पालिकाका कार्यालय मोरंग

परिवर्तनको लागि
क्राइम अपरेशन
CRIME OPERATION साप्ताहिक

प्रबन्ध निर्देशक : हिरालाल साह ९८४२२०५८९६ सम्पादक/प्रकाशक:श्याम सुन्दर सुतिहार
९८४२०२७१४२, ९८०७३५२२१३ कार्यालय विराटनगर-८ कम्प्युटर लेआउट:विजय कु.मण्डल
मुद्रक:बाबा प्रिण्टर्स अफसेट प्रेस, विराटनगर-७ इमेल:crimeoproration@gmail.com